

Kiminin hayatı bir umuda, kimininkiyse bir hatıraya sıkıştırdı. Benim hayatımsa diplomalarla dolu pembe karton bir dosyaya sıkışmıştı. Okumakla adam olunmadığını çocukluğumdan beri duyardım da adam yerine konmak için okumanın şart olmadığını yeni anlamaya başlamıştım. Ağzımda sigarayla yatağıma uzanmış, kafam kadar dumanlı odanın tavanına bakıyordum. Yarın olmadan kendime bir çıkış yolu bulmalıydım.

Yoksa ertesi sabah güneş daha yeni doğmuşken yine evden çıkacak, doğduğuna bin pişman insanlarla beraber aynı otobüse binecek ve mimarlık fakültesinden çok, asker kışlasına benzeyen binadaki ofisimde bilgisayara bakarak saatlerimi geçirecektim. Belki ekranda gördüklerimin birer kopyasının bende de olması gerektiğini düşünecek, Hocanın odasının önünden geçerek baskı odasına gidecektim. Eğer ben şanslıysam, kapısının önünden ona yakalanmadan geçecektim. Eğer o şanslıysa, ağzından çıkan her kelimeyi merakla dinliyormuş gibi yapacaktım. Böylece bugüne kadar yapamadıklarının pişmanlığını azalttığım gibi belki yapabildikleriyle gururlanmasını bile sağlayacaktım. Sonra kapısında “Sigara İçilmez” yazan baskı odasına gidecek, kâğıtları kusar gibi çıkaran makineye bakarak bir sigara yakacaktım. Tütün kokulu dumanlar henüz havada asılıyken makine susacak ve kelimelerle dolmuş boş sayfalar beni de Dünyayı Kurtaranlar Cemiyeti’nin bir ferdiymişim gibi kandıracaktı.

Her gün birbirinin aynı olan bu sahneyi gözümün önüne getirdikçe ne kadar vahim bir halde olduğumu tüm çıplaklığıyla görebiliyordum. Bu, içimde bir yandan insanlık bırakmayacak kadar şiddetli bir yenilgi duygusu, bir yandansa kalan insanlığı adam gibi yaşatmak için derin bir savaşıma isteği uyandırıyor. Ne var ki ruhum ölse de bedenimin hayatta kalacağını bilmek tüm ikilemleri tekleştiriyor, savaşımdan başka seçeneğim olmadığını

gösteriyordu. Savaşmazsam sonum parmaklarımın arasında usul usul tükenen sigaram gibi olacaktı. Onun gibi her nefeste biraz daha küllenerek bitecektim.

Biraz hava ve birkaç paket sigara almak için dışarı çıktığımda aklımdan hâlâ bu düşünceler, bedenimdense kar soğuğu geçiyordu. Birkaç adım sonra ise soğuk aklımı da esir almıştı. İki apartman ötedeki dükkân fersahlarca uzakta gibi gözüküyor, her adımda sıcaklık düştükçe mesafe artıyormuş gibi hissediyordum. İçeri girince üstümdeki karları silkeleyip uzun yoldan gelmiş gibi yorgun bir sesle “İyi akşamlar,” dedim. Dükkâna kış gecelerinin sessizliği çökmüştü. Soğuktan boğuklaşmış sesim havada bir an yankılanıp buharlaşırken, selamıma kapının çingırağından başka cevap veren olmadı. Bir kez daha içeri seslenmek üzereydim ki kapı benden önce davrandı ve bu sefer cevapsız kalmadı. “Buyur Nurettin Hocam!”

Nedense beni yok sayan adam bir anda tezgâhın arkasından peyda olmuş, Nurettin’i heyecanlı bir hürmetle karşılamıştı. Alkolik kırmızısı suratını iyice çirkinleştiren yamuk gülümsemeyle “Nerelerdeydin?” diye soruyor, benim varlığımın bile farkına varmazken Nurettin’in yokluğunun sebebini öğrenmeye çalışıyordu. Bense kim bu Nurettin diye merak etmiştim. Aramıza perde olmuş cips paketlerinin arkasından onlara bakıyordum. Nurettin’in devetüyü ceketi ve jilet gibi ütülenmiş pantolonunu görünce, soluk yeşil hırkam ve dizleri benden üç adım önde giden eşofmanımla, aramızda hürmet görenin o olmasına şaşırمامıştım. O, masallardaki beyaz atlı prensti; bense öpünce bile değişmeyecek kurbağaydım. Halimden utanarak gerisin geri cipslerin arkasına saklandım. Saklanacak bir durumum da yoktu aslında. Ben zaten yoktum, sadece Nurettin vardı orada.

Nurettin, “Nerelerdeydin?” sorusunun hakkını veriyordu. İki aylık turne boyunca gezdiği ülkeleri anlatıyor, “Baksana, kasım ayının ortasında kar yağıyor!” diyerek turne sonrası sevgiliyle tatil yapmak için burada kışken orada yaz olan ülkelerden birine gitmek zorunda kaldıklarını söylüyordu. Ben Leyla’yı doğru düzgün bir yemeğe götürmek için bile ekonominin nabzını tutar-

ken, aynı dükkândan alışveriş yapacak kadar yakınımıdaki insanların böyle hayatlar yaşıyor olması kanıma dokunmuştu. “Böyle bir hayatı bu memlekette hangi hoca kaybetmiş de Nurettin bulmuş?” diye düşünerek gıkımı çıkarmadan dinlemeye devam ediyor, saadete uzanan yolun nereden başladığını öğrenmeyi umuyordum. Dükkân sahibiyle Nurettin ise her kelimedede Hocanın ne denli kaymak tabakadan olduğunu gözüme sokuyorlardı.

O kaymağın kaynadığı süte dair elimde hâlâ en ufak bir ipucu yokken bir çocuk paldır küldür içeri girdi. O dakikaya kadar neredeyse hepsini tek tek ellediğim cips koçanlarından bir paket koparıp kasaya yöneldi. Nurettin’i görür görmez “Nurettin abi, hoş geldin ya! Televizyonda gördüm geçen akşam seni,” dedikten sonra dükkânı çınılatarak o da “Nerelerdeydin?” diye sordu. Çocuğun sorusu Nurettin’de doping etkisi yapmıştı. Yolunu gözleyenlerin sayısı birken ikiye çıkınca çok daha hızla konuşmaya başladı. Şimdi bir macerasından ötekine soluksuz koşturuyor, kıskanılmalı hayatından bahsediyordu. Onun heyecanı ve dinleyicilerinin hayranlığıysa benim merakımı körüklüyordu. Bu adamın neyin nesi, kimin fesi olduğunu öğrenmeden oradan çıkarsam hayatımın en büyük hatasını yapacağıma her cümlesiyle daha çok inanıyordum.

Anlattıkları merak ettiklerime cevap olmayınca, lafa bir yerden bulaşmam elzem olmuştu. Onca dakikadır beni saklayan cips paketlerine borcumu ödemek ister gibi çocuğun aldığından bir tane de ben alıp yanlarına gittim. Dükkân sahibi nihayet beni fark edip gülümseyince elimdeki cips paketini göstererek “Üç paket de kısa Winston,” dedim. Adam isteğimi önce tezgâhın altında aradı ama bulamayınca üst raflardaki sigaralara doğru zıplamak zorunda kaldı. Her zıplayışında bedeninden kesif bir alkol kokusu yayılıyordu. Kokunun keskinliği karşısında “Tamam abi, boş ver,” dememek için kendimi zor tutuyordum. Ama tutuyordum. Merakım, fiziksel şikâyetlerime ağır basmıştı. Nurettin’i yakından görmemleyse şikâyet mikâyet kalmadı. Gençliği, kokuyu bile bastırdı.

Gördüğü muamele, gezdiği yerler ve sürdüğü sefayı toplayınca Nurettin'in yaşı en az 45-50 çıkmalıydı. Oysa yüzündeki tüm ayrıntılar ciddi bir işlem hatası yaptığını gösteriyordu. Adamın gençliği içimdeki hezimet duygusunu şimdi iyice kabartmıştı. Mutsuzluğun ekşi tadı midemden ağzıma doğru hızla yükseliyordu. O an hiç utanmadan Nurettin'in üstüne kusabilir, hem benim sahip olamadıklarına sahip olmasının hem de bunu gençliğiyle gözüme iyice sokmasının intikamını alabilirdim. Ne var ki bu hiçbir şeyi değiştirmez, aksine, değişmesi mümkün olan bir şeyler varsa onları da alt üst ederdi. Yapılacak en mantıklı şey mutsuzluğumu yutkunmak ve Nurettin'den, Nurettin hakkında daha çok şey öğrenmekti.

Henüz bilmediğim bir yerden lafa girebilmek için, çocuğun yanı başındaki Nurettin'e televizyondaki Nurettin'i anlatmayı bitirmesini bekliyordum. Hazır Nurettin'i ele geçirmişken aklında ne varsa anlatmak ister gibi aralıksız konuşuyor, "Abi, en çok da hani hayallerinizden vazgeçmeyin, gerçekten isterseniz ve bunun için çalışırsanız olur dedin ya, o zaman kendimi yıllar sonra Kadıköy'de sahaya çıkarken düşündüm," diyerek Nurettin'den duyduklarını Nurettin'e anlatıyordu. Bu yetmezmiş gibi Nurettin de hiç bilmediği şeyleri dinliyormuşçasına merakla kafa sallıyor, çocuğu daha da heyecanlandırıyordu. İnsan görünümlü içki şişesi, sigaraları uzatıp "Elli lira on kuruş," diyene kadar da bu böyle devam etti. Artık lafa girmek bir yana, orada kalmam bile imkânsızdı. Benim gibi yıpranmış bir elliliği ve Nurettin gibi pırıl pırıl bir onluğu verip çıktığımda elimde üç paket sigara, bir paket cips ve sıfır bilgi vardı.

¶

Kar iyice bastırmıştı. Sigaramın ateşiyle ısınmaya çalışarak dükkânın boşalmasını bekliyor, buğulanmış bir camın arkasından bile ışıldamaya devam eden Nurettin'e gözümü kırpmadan bakıyordum. İkinci sigaramda lafı çocuktan almış, hararetle konuşuyordu. Elini kolunu oynatışından, öne arkaya sallanarak gülüşünden bile rahatı yerinde olanların mutluluğu fişkiriyordu. Dükkân sahibiyle tokalaştıklarında bu mutluluğun sırrına ermeme çok az